

گلستانِ خنده

www.ketab.ir

محمد تقی بحرانی

بحرانی، محمد تقی، ۱۳۶۲ -
گلستان خنده / مؤلف محمد تقی بحرانی - قم: نیلوفرانه، ۱۳۹۰.
۱۱۲ ص

ISBN:978-600-5932-21-8

۱۵۰۰۰ ریال

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات قیبا.

کتابنامه: ص. ۱۱۲ همچنین به صورت زیرنویس.

۱. لطیفه‌های فارسی - قرن ۱۴ - مجموعه‌ها. ۲. طنز فارسی - قرن ۱۴ - مجموعه‌ها.

۳. لطیفه - مجموعه‌ها. آلف. عنوان.

۸۶۸/۲۶۲

PIR ۲۳۷ / م ۳

کتابخانه ملی

نام کتاب: گلستان خنده

نویسنده: محمد تقی بحرانی

ناشر: نیلوفرانه

چاپخانه: بقیع

نوبت چاپ: اول

سال انتشار: ۱۳۹۰

تیراژ: ۵۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۹۳۲-۲۱-۸

قیمت: ۱۵۰۰ تومان

کلیه حقوق محفوظ است.

مراکزپخش:

قم، خیابان سمیه، کوچه ۴۰، پلاک ۱۶، انتشارات نیلوفرانه

تلفن: ۷۷۴۱۸۳۳ / همراه: ۰۹۱۲۱۵۳۷۶۹۱

کرج، بلوار امام زاده حسن، مقابل مصلاهی نماز جمعه

همراه: ۰۹۱۲۱۶۲۶۰۴۶ آقای نورداد

ایلام، خیابان آیت الله حیدری، جنب پمپ بنزین بی طرف،

مطبوعاتی جام جم، همراه: ۰۹۱۸۳۴۱۵۷۷۱ - ۰۹۳۵۹۰۹۳۷۲۰

آقای لطفی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲۳	پیش گفتار.....
۳۰	راز.....
۳۰	تقلید میمون.....
۳۰	شوهر عوضی.....
۳۱	هفته لعنتی.....
۳۱	واحد پول.....
۳۲	عکس طبیعی.....
۳۲	پرتوقع.....
۳۳	راه حل مناسب.....

۳۳		جیب نانجیب
۳۳		بیژن
۳۴		گشت و گشتار
۳۴		همشیره
۳۵		مترسک
۳۵		تقلید صدا
۳۶		سگ باتربیت
۳۶		زمانه عجیب
۳۶		غافلگیری
۳۷		شلیک نهایی
۳۷		کبریت خانواده
۳۷		همه دارائی
۳۸		نیمکت
۳۸		شادروان
۳۸		با

۳۹	ماه عسل تکی
۳۹	شنای اعدامی
۳۹	بازیکن اخراجی
۴۰	فتوکپی برابر اصل
۴۱	جاگذاری
۴۱	کمتر از الاغ
۴۱	شنا نمی دانم
۴۲	مسئول محترم
۴۲	پارک
۴۳	پیشروی
۴۳	رمی جمرات
۴۳	دکتر صبور
۴۴	بلّوات
۴۴	قصد فروش
۴۴	مرگ طبیعی

۴۵	کَفّاش و تیمسار.....
۴۵	بغل راننده.....
۴۶	بطلان همگانی.....
۴۶	درد حسابی.....
۴۷	روش زندگی.....
۴۷	دوقلوها.....
۴۷	مریض های بی نوا.....
۴۸	بلال.....
۴۸	نامه بی آدرس.....
۴۹	رفع خستگی.....
۴۹	ماهی کج.....
۴۹	بلبل.....
۵۰	طهارت.....
۵۰	سیب خسته.....
۵۱	بی ادب.....

۵۱	تمرین سرفه.....
۵۲	عمل شکمی.....
۵۲	اعتراف.....
۵۳	زن دکتر.....
۵۳	لیوان عجیب.....
۵۴	معالجه کامل.....
۵۴	ریش درد.....
۵۴	خطاپوش.....
۵۵	دیوان متبرک.....
۵۵	جای گدایی.....
۵۶	سفر شکم.....
۵۶	پزشک معالج.....
۵۷	صندلی سوم.....
۵۷	جشن تولد.....
۵۷	پدر در آور.....

- ۵۸ عمر کوتاه.
- ۵۸ مرغ یک چارکی.
- ۵۹ سرکش.
- ۵۹ بخش های معده.
- ۶۰ معجزه حقیقی.
- ۶۰ بیمه حوادث.
- ۶۱ غیبت مُرده.
- ۶۱ جزوه آسمانی.
- ۶۱ پرکاری.
- ۶۲ همیشه پیدا.
- ۶۲ قتل در حمام.
- ۶۲ خر آبی.
- ۶۳ تشییع جنازه.
- ۶۳ بغل دست.
- ۶۳ شرفیابی بحر خزر.

۶۴	فروشنده فقیر.....
۶۴	کمتر از موش.....
۶۵	نصیحت مادر.....
۶۵	فندق بی خطر.....
۶۵	ادعای آشپزی.....
۶۶	سگ پشمالو.....
۶۶	انواع حرف فارسی.....
۶۷	سرگرمی.....
۶۷	بیست و یک.....
۶۷	هندوانه.....
۶۸	دعای باصرفه.....
۶۸	زهره ترک.....
۶۹	کرگدن.....
۶۹	نام مبارک.....
۷۰	تُفگاه.....

- ۷۰ فرصت طلایی
- ۷۰ کم حرفی
- ۷۱ حبیب خدا
- ۷۱ شکار پلنگ
- ۷۲ ترانه
- ۷۲ پلاک ماشین
- ۷۲ حسابگری
- ۷۳ شماره اشتباهی
- ۷۳ اشغری
- ۷۴ بی محلی
- ۷۴ کوک ساعت
- ۷۵ غذای کتابی
- ۷۵ بله دو آتشه
- ۷۶ خرابی تعطیلات
- ۷۶ نامه نانوشته

۷۷	رژیم
۷۷	معالجه مرگبار
۷۷	مجازات صدام
۷۸	توله سگ
۷۸	پس فردا
۷۸	دوست دختر
۷۹	عمل تشریح
۷۹	خط قرص
۷۹	کرمو
۸۰	نازایی موروئی
۸۰	سؤال
۸۱	جراح ماهر
۸۱	برگشتی
۸۲	سیگار
۸۲	لیست گدایان

۷۷		رژیم
۷۷		معالجه مرغبار
۷۷		مجازات صدام
۷۸		توله سگ
۷۸		پس فردا
۷۸		دوست دختر
۷۹		عمل تشریح
۷۹		خط قرص
۷۹		کِزمو
۸۰		نازایی موروئی
۸۰		سؤال
۸۱		جراح ماهر
۸۱		برگشتی
۸۲		سیگار
۸۲		لیست گدایان

۸۳		بلای فراموشی
۸۳		اعجاز خربزه
۸۴		سوپر تنبل
۸۴		زن و ازدها
۸۵		افسردگی ماری
۸۵		کیک آتشین
۸۶		بچه فیل
۸۶		بلیط‌های پاره
۸۷		هدیه تولد
۸۷		شعر تگری
۸۷		تبرئه
۸۸		پیامبر خوش ذوق
۸۸		تأخیر
۸۹		علت دستگیری
۸۹		هویت

۸۹	 کار و کاسبی
۹۰	 خاکسپاری
۹۰	 نوازش
۹۱	 مبارک قدم
۹۱	 حمایت از حیوانات
۹۲	 معادله حساب
۹۳	 مردک و دامپزشک
۹۳	 دل درد
۹۴	 طلاق سگ
۹۴	 موضوع صحبت
۹۵	 یتیمچه
۹۵	 ماما است
۹۵	 تلفن همراه
۹۶	 دعوتنامه
۹۷	 ریش ابلیس

- ۹۷ سایه خدا.
- ۹۸ گوش‌های نامتناسب.
- ۹۸ همکار حسود.
- ۹۹ کلاس مکالمه.
- ۹۹ گذشت.
- ۱۰۰ سریع‌السير.
- ۱۰۰ قبر مبارک.
- ۱۰۱ محاسبه با لُنگ.
- ۱۰۱ تهرونی.
- ۱۰۲ قُليدون.
- ۱۰۲ خرس گنده.
- ۱۰۳ شراب‌گران.
- ۱۰۳ ريش‌بابا.
- ۱۰۴ نثر برتر.
- ۱۰۴ تلگراف.

۱۰۵	تیمسار.....
۱۰۵	کو توله.....
۱۰۶	مشغول خوردن.....
۱۰۶	تقویم.....
۱۰۷	پُر از خالی.....
۱۰۷	توالد خانواده.....
۱۰۸	درآمد.....
۱۰۸	شدنی.....
۱۰۸	خوراک مضر.....
۱۰۹	وقت گرینویچ.....
۱۰۹	حق الجوب.....
۱۱۰	نوشابه خانواده.....
۱۱۰	بخور بخور.....
۱۱۰	صوت دلخراش.....
۱۱۱	منتظر دستور.....

- ۱۱۱ مادر خوش حافظه.
- ۱۱۲ تماشای پاریس.
- ۱۱۲ در سنگر آرایشگاه.
- ۱۱۳ زن باوقار.
- ۱۱۳ خرج نهایی.
- ۱۱۴ بیمه عمر.
- ۱۱۴ زهرمار.
- ۱۱۵ گل.
- ۱۱۵ قاطر قیمتی.
- ۱۱۵ فضولی.
- ۱۱۶ وظیفه شناس.
- ۱۱۶ تحریم.
- ۱۱۷ قسم به کاپشن.
- ۱۱۷ عقل الاغ.
- ۱۱۸ پدران.

۱۱۸	 به دنبال عقل
۱۱۹	 سایبان
۱۱۹	 شبیه
۱۱۹	 توصیف نادیده
۱۲۰	 کارکرد
۱۲۱	 خواجه نظام‌العلما
۱۲۱	 کنار فرات
۱۲۲	 صورت جن
۱۲۲	 تشخیص دقیق
۱۲۳	 جواب کچل
۱۲۳	 پیام‌گیر
۱۲۳	 دیوانه‌تر
۱۲۴	 چوب ماهیگیری
۱۲۴	 اقوام قاطر
۱۲۵	 تخم مرغ نیم‌پز

- ۱۲۵ مسابقه کشتی
- ۱۲۶ ریش مشکلات
- ۱۲۶ جشن مُشت زنی
- ۱۲۷ اتاق خواب گاوی
- ۱۲۷ کُت ایدزی
- ۱۲۸ داماد میمون
- ۱۲۸ نامرد
- ۱۲۹ کمر بند
- ۱۲۹ سیبل سبیلو
- ۱۳۰ وقت آدم شدن
- ۱۳۱ منجم بی خبر
- ۱۳۱ ادعای الوهیت
- ۱۳۲ دستاورد
- ۱۳۲ آدم قورمه
- ۱۳۳ نا...

۱۳۳	 دود و دودک
۱۳۳	 حح حرف
۱۳۴	 زیر سایه شما
۱۳۴	 کزگری
۱۳۴	 درنگ بی جا
۱۳۵	 خواهر میمون
۱۳۵	 اجاره خانه
۱۳۶	 به ذره عشق
۱۳۶	 خاطره
۱۳۶	 شوهر بی نظیر
۱۳۷	 پهن تر
۱۳۷	 مسافرت هوایی
۱۳۸	 پیراهن گل گلی
۱۳۸	 ثبت اختراع
۱۳۹	 زن مردم

- ۱۳۹ اتوبوس دو طبقه.
- ۱۴۰ شتر مرغ.
- ۱۴۰ مثل آدم.
- ۱۴۱ داله.

پیش گفتار

مقوله مطایبه، طنز، شوخی و مزاح یکی از نیازهای زندگی بشر است؛ به ویژه بشر امروز که درگیر مشکلات گوناگون و زندگی ماشینی است. افرادی که عبوسند و چهره‌ای گرفته دارند در ارتباط با دیگران و رفع نیازهایشان دچار مشکل می‌شوند. به قول شاعر:

نیست ایمن ز بلا هر که گره پیشانی است

سنگ بر سر خورد آن پسته که خندان نبود

مقوله مطایبه و مزاح نه تنها با اخلاق اسلامی منافاتی ندارد، بلکه در روایات معتبر نیز مورد سفارش واقع شده است. پیامبر

گرامی اسلام ﷺ می فرماید: «کسی که مؤمنی را شاد کند، مرا شاد کرده است و کسی که مرا شاد کند، خداوند را شاد کرده است.» (اصول کافی ۲ / ۱۸۸). امام باقر (ع) می فرماید: یعنی «محبوب ترین عمل نزد خدا، وارد کردن شادی در دل افراد مؤمن (و مسلمان) است.» (محاسن ۲ / ۱۴۳).

بزرگان دین و معصومین (ع) هر یک به اندازه کافی از روحیه ادخال سرور و شادی در قلب مؤمنان برخوردار بوده اند. البته مزاح هایشان با تقوا همراه بود؛ یعنی مثلاً مزاح را با دروغ، اذیت، توهین و ... مخلوط نمی کردند. (پیامبر (ص): إِنِّي لَأَمْزَحُ وَلَا أَقُولُ إِلَّا حَقًّا، من شوخی می کنم ولی بجز حق نمی گویم.) به عنوان نمونه آورده اند: روزی صفیه عمه پیامبر که پیرزنی بود ضمن صحبت، از پیامبر اکرم ﷺ درخواست کرد که در حق او دعا فرماید تا آمرزیده شده و به بهشت برود. حضرت بلافاصله فرمود: «اصلاً پیرزن ها به بهشت نمی روند!» صفیه که این جمله را شنید، نگران شد و گریه

کرد. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله تبسمی کرده و فرمود: نگران نباش؛ منظورم این است که پیرزنان مؤمن، اوّل جوان شده، آنگاه به بهشت می‌روند. صفیه آنگاه که این سخن را شنید، خوشحال شد.
(زهرالربیع / ۷)

از نظر امیرالمؤمنین علی علیه السلام چون انسان آن اندازه ثروت و دارایی ندارد که بدان وسیله مردم را از خود خوشنود و راضی نگاه دارد، پس لازم است با چهره و برخوردی نیکو، آنان را از خود راضی بگرداند.

علمای بزرگ اسلام نیز پیرو سنت حسنه مطایبه، و مزاح بوده و لطایف بسیاری از آنان نقل شده است. (به عنوان نمونه ر. ک: صفحه ۲۷۲، لطیفه ۵۸۱).

نکته مهم این است که گوینده، لطیفه‌ای بگوید که به اصطلاح با هم بخندند نه به هم. ما در این مجموعه از آوردن لطیفه‌هایی که به قوم یا اسم خاصی اشاره می‌کند، خودداری کرده‌ایم. بعضی‌ها برای

این که هر گونه لطیفه را به قوم خاصی نسبت دهند، با آوردن کلماتی مانند کافر و ... توهین آمیزترین لطایف را بیان می کنند؛ غافل از این که این عمل از قباحات کارشان نمی کاهد و تنها خود را گول می زنند و آنان نیز همچنان مشمول حکم حرمت غیبت هستند.

در خاتمه توجه خوانندگان گرامی را به نکاتی چند جلب می کنیم:

۱. لطایف قرآنی را در این مجموعه نیاورده ایم تا شأن و حرمت آن محفوظ بماند.

۲. واقعاً سعی ما بر آن بوده که لطایف خنده دار را در این مجموعه بیاوریم؛ یعنی مجموعه حاضر دستاورد مطالعه صدها لطیفه بوده که آن را گلچین کرده و لطایف خنده دار را انتخاب نموده ایم و اگر در عین حال، با لطیفه های بی مزه ای هم در این مجموعه برخورد کردید، باور کنید که این گونه لطایف در برخی مواقع خنده دارتر از لطیفه های بامزه است. اگر این گونه لطیفه ها بعضی را به خنده نیاورد، یقیناً بعض دیگر را از خنده روده بر

می‌کند؛ چون سلايق مختلف است و طبایع متفاوت. (شوخ‌طبعی گفته «اگر دوستی برایت لطیفهٔ خنک و بی‌مزه‌ای گفت و خنده‌دار نبود، با صدای بلند بخند؛ چون ممکن است گمان کند که لطیفه را خوب نفهمیده‌ای و دوباره برایت تعریف کند. مگر نه این است که آدم کر، وقتی لطیفه‌ای برایش تعریف شود، دو بار می‌خندد و بار دوم موقعی است که لطیفه را می‌فهمد و از آن، خنده‌اش می‌گیرد».)

۳. اصولاً مسخره کردن مردم، کاری جاهلانه است؛ همان‌گونه که این مطلب از آیهٔ ۶۷ سورهٔ مبارکهٔ بقره بدست می‌آید. لذا لطیفه تعریف کردن، نباید به قصد تمسخر افراد و گروه‌ها باشد.

۴. لطایفی که به شخص خاصی کنایه نزده و مخاطبش گروه خاصی مانند پزشکان، قاضیان، مادرزن‌ها، پیرزنان، عروس و دامادها و... است، ذکرش خالی از لطف نیست و اگر در این حد نیز از ذکر لطیفه خودداری شود، دایرهٔ لطیفه بسیار محدود می‌شود. ذکر این‌گونه لطایف به جهت ایجاد روحیه شادی در افراد است؛ علاوه

بر این که رسالت طنز نیز این است که ناهنجاری‌های اجتماعی را در قالب لطیفه بیان نماید؛ زیرا در برخی از موارد، نویسندگان و گویندگان یک رشته مطالب انتقادی و پندها و اندرزها را در قالب لطیفه ریخته و جامهٔ طنز بر آن می‌پوشانند تا از ابتذال و تلخی پند و نصیحت بکاهند و به قول شیخ اجل سعدی: «داروی تلخ نصیحت، به شهد ظرافت برآمیزند و چراغی تابان از معنی و حقیقت، فرا راه مردمان بدارند». به بیان دیگر می‌توان گفت که طنز سالم خود یکی از شیوه‌های مهم امر به معروف و نهی از منکر است. با توجه به تمام آنچه عرض شد، در عین حال اگر عده‌ای از گروه‌های مذکور به خاطر کمی ظرفیت یا به هر دلیل دیگر از این گونه لطایف رنجیده شوند، همین جا از آنان عذر خواسته و دوام توفیقاتشان را از درگاه خداوند بخشایشگر خواستاریم.

۵. برای سهولت دسترسی به موضوع لطیفه مورد نظر، لطایف

موجود را در چهل بخش همراه با نمایه موضوعی تنظیم کرده‌ایم.

۶. برای این که به اسامی توهین نشده و صاحبان اسامی نیز ناراحت نشوند، در لطیفه‌ها از عناوین کلی استفاده کرده و نام خاصی را نبرده‌ایم؛ مثلاً به جای اسم سعید از واژه‌هایی مانند «مردی»، «شوهری»، «شاگردی»، «محصلی»، «شخصی»، «پسری»، «مردی»، «دانش‌آموزی» و... استفاده کرده‌ایم.

در پایان لازم به ذکر است که اگر در برخی از لطیفه‌ها احساس شود که به طور ناخواسته به فرد یا گروهی توهین شده، در همین جا معذرت خواهی خود را اعلام می‌کنم و یقین بدانند که عمدی در کار نبوده است؛ یعنی هدف، توهین نبوده است. خداوند همه را مورد لطف و بخشش خود قرار دهد.

امیدواریم همیشه چهره‌ای خرم و خندان داشته باشید.

والسلام

قم مقدّس، بهمن ۱۳۸۹

انتشارات نیلوفرانه